

**Przedmiotowe zasady oceniania z wiedzy o społeczeństwie
w I Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w ZSO w Ozorkowie**

I. Podstawa prawna

Przedmiotowe zasady oceniania zostały opracowane na podstawie następujących dokumentów:

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. poz. 1943, z późn. zmianami)
2. Ustawa z dnia 16 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz.59)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015 poz. 843 oraz z 2016. Poz.1278)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2017 poz.1651)
5. Statutu Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Ozorkowie.

II. Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Wypowiedzi pisemne:

- a) **testy diagnostyczne** obejmują materiał programowy zrealizowany w półroczu lub w czasie całego roku szkolnego; o terminie testu nauczyciel informuje uczniów z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem.
- b) **prace klasowe** przeprowadzane są po zakończeniu działu i zapowiadane dwa tygodnie wcześniej
- c) **sprawdziany** mogą obejmować materiał maksymalnie 3 ostatnich lekcji, mogą trwać godzinę lekcyjną i są zapowiedziane tydzień wcześniej.
- d) **kartkówki** - obejmują materiał z ostatniej lekcji, trwają 10 – 20 min. i nie muszą być zapowiedziane
- e) **analiza materiałów źródłowych polega na sprawdzeniu umiejętności** analizy materiałów źródłowych. Dokonuje się tego poprzez ocenę udzielanych przez ucznia w pisemnej odpowiedzi. Podstawą oceny są odpowiedzi na zadane przez nauczyciela pytania do jednego lub kilku zestawionych w całość problemową źródeł.

f) prace praktyczne - za wykonanie pracy praktycznej (prezentacja multimedialna, teczka tematyczna, album, pamiętnik, biografia, referat, okolicznościowa gablota, itp.) uczeń może uzyskać ocenę lub „+” w zależności od zaprezentowanej wiedzy i umiejętności, przy czym zebranie w sumie pięciu „+” jest równoznaczne z uzyskaniem oceny bardzo dobrej. Za brak pracy praktycznej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną - z wyjątkiem przypadków, gdy uczeń był nieobecny dłuższy okres czasu na zajęciach szkolnych w wyniku przyczyn od niego niezależnych (choroba, ważne sprawy rodzinne itp.) i zgłosił swoją sytuację nauczycielowi przed lekcją.

g) prace domowe, które są obowiązkowe i mogą być w formie dłuższej wypowiedzi – referatu, opisu, notatki, wypracowania, albo w formie odpowiedzi na postawione pytania.

- 2. Wypowiedzi ustne ucznia na lekcjach bieżących, powtórzeniowych i syntetyzujących, sprawdzające wiedzę i umiejętności w zakresie rozumienia, wnioskowania, porównywania, dostrzegania.** Uczeń może być zapytany przez nauczyciela z dwóch ostatnich lekcji tzn. ma obowiązek być przygotowanym do wypowiedzi ustnej z dwóch ostatnich lekcji na każdą lekcję wiedzy o społeczeństwie bez względu na liczbę godzin przedmiotu tygodniowo. Uczeń może sam zgłosić się do odpowiedzi.
- 3. Aktywność na lekcji – uczeń biorący aktywny udział na lekcji uzyskuje „plusy”.** Za 5 plusów otrzymuje ocenę bardzo dobrą. W przypadku nie wykonywania pracy zadanej na lekcji lub rażących braków w wiadomościach, które uniemożliwiają pracę na lekcji uczeń otrzymuje „minus”. Otrzymanie 3 minusów równa się ocenie niedostatecznej.
- 4. Znajomość i umiejętność posługiwania się mapą polityczną i administracyjną.**
- 5. Zeszyt przedmiotowy** może podlegać ocenie. Będzie on oceniany pod kątem kompletności wykonywanych zadań, wykonywanych notatek, estetyki, poprawności gramatycznej i ortograficznej.
- 6. Udział w konkursach, olimpiadach** będzie oceniany w zależności od uzyskanych wyników.

III. Kryteria oceniania

Przyjmuje się następującą skalę oceniania prac pisemnych:

0-39% - 1

40-44% - 2-

45-49% - 2

50-54% - 2+

55-59% - 3-

60-65% - 3

66-70% - 3+

71-75% - 4-

76-80% - 4

81-85% - 4+

86-90% - 5-

***91-94% - 5**

95-98% - 5+

99-100% - 6

* Przy kartkówkach stosujemy próg - od 91% - 100% - 5. (nie ma oceny celującej).

Nauczyciel stawia ocenę półroczną/roczną uwzględniając następujące przedziały średniej ocen cząstkowych:

1,75 – 2,60 - dopuszczający

2,61 – 3,60 - dostateczny

3,61 – 4,49 - dobry

4,50 - 5,00 - bardzo dobry

powyżej 5,00- celujący *

*Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który uzyskał średnią ważoną powyżej 5,0 i spełnił przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- uzyskiwał oceny celujące z prac pisemnych,

- wykazał się osiągnięciami w konkursach przedmiotowych i olimpiadach,

Dla poszczególnych ocen bieżących przyjmuje się następującą wagę :

Forma sprawdzająca:	Waga:	Kolor :
praca klasowa	3	red
test diagnostyczny	3	limegreen
sprawdzian	2	silver
odpowiedź ustna	2	khaki
kartkówka	1	lavender
praca domowa	1	darkorange
aktywność	1	lightpink

inne (w zależności od wkładu pracy ucznia)	1	mediumorchid
	2	blue
	3	lightskyblue

Kryteria oceniania osiągnięć uczniów.

Ocena celująca

1. Uczeń charakteryzuje się bogatą erudycyjną wiedzą związaną z tematyką przedmiotu;
2. wykazuje szczególne zainteresowania przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą problematyką na zajęciach.
3. uczeń ma wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza podstawy programowe,
4. rozwija własne zainteresowania powiązane z problematyką podejmowaną na lekcjach,
5. wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się wzorowym językiem,
6. wykazuje stałą aktywność na lekcjach,
7. wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów,
8. wyraża samodzielny, trafny stosunek do określonych zagadnień.

Ocena bardzo dobra

1. uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał programowy,
2. wykazuje się umiejętnościami przewidzianymi programem,
3. wykorzystuje różne źródła wiedzy,
4. wykonuje zadania nieschematyczne,
5. potrafi zaplanować i zorganizować pracę,
6. samodzielnie interpretuje wydarzenia,
7. łączy wiedzę z różnych przedmiotów,
8. chętnie podejmuje się prac dodatkowych,
9. podejmuje prace poważniejsze pozalekcyjne (samorząd szkolny, gazetka szkolna itp.);

Ocena dobra

1. uczeń w zakresie wiedzy ma niewielkie braki,
2. inspirowany przez nauczyciela potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności,
3. poprawnie i swobodnie wypowiada się,
4. posługuje się myśleniem przyczynowo – skutkowym,
5. wykazuje się aktywnością na lekcjach,
6. wchodzi w role /kreacja/,
7. prawidłowo posługuje się terminologią nauk społeczno-politycznych.

Ocena dostateczna

1. wiedza ucznia jest wyrywkowa i fragmentaryczna,
2. uczeń zna i rozumie oraz właściwie stosuje podstawowe pojęcia nauk społeczno-politycznych,
3. uczeń zapisuje notatki w sposób estetyczny i poprawnie pod względem ortograficznym i stylistycznym,
4. uczeń poprawnie wypowiada się,
5. uczeń czyta i pisze ze zrozumieniem,
6. sprawnie posługuje się mapą,
7. potrafi obserwować zjawiska i opisywać je,
8. sporadycznie wykorzystuje wiadomości zdobyte na innych lekcjach,
9. podejmuje próby wykonania zadań,
10. wykazuje niewielkie odstępstwa od systematycznej pracy
11. jego aktywność na lekcjach jest sporadyczna.

Ocena dopuszczająca

1. ma duże braki w wiedzy,
2. zna podstawowe pojęcia,
3. wykazuje chęci do współpracy i przy pomocy nauczyciela jest w stanie wykonać proste polecenie,
4. stosuje podstawowe umiejętności,
5. rzadko bierze aktywny udział w lekcji.

Ocena niedostateczna

1. uczeń nie opanował materiału w stopniu koniecznym do kontynuowania nauki;
2. nie jest przygotowany do uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim w państwie demokratycznym;
3. w sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski;
4. nie posiada umiejętności umiejscawiania w czasie i przestrzeni;
5. nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;
6. odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz bierności na lekcji;
7. jego język jest prosty i niekomunikatywny.

1. Prawa i obowiązki nauczyciela i ucznia na lekcjach wiedzy o społeczeństwie

- 1) Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o :

- a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania;
 - b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej (zgodnie z zapisem w Wewnętrznych Zasadach Oceniania w Statucie Szkoły)
- 2) Prace klasowe, sprawdziany, zapowiedziane kartkówki są obowiązkowe co oznacza, że obecność na zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności jest obowiązkowa.
 - 3) Uczeń nieobecny na teście lub pracy klasowej ma obowiązek napisania w/w prac w innym terminie.
 - a) jeżeli nieobecność trwa do 3 dni termin pisanie pracy odbywa się w pierwszym dniu po przyjściu do szkoły.
 - b) w przypadku nieobecności powyżej 3 dni termin ustalany jest w porozumieniu z nauczycielem.
 - c) uczeń reprezentujący szkołę na zawodach sportowych, konkursach lub olimpiadach pisze prace w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
 - d) w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej podwyższa się kryteria oceniania o 10%
 - 4) Nieobecność ucznia w trakcie sprawdzianu nauczyciel odnotowuje w dzienniku elektronicznym zapisem „0”
 - 5) Uczeń ma prawo poprawić ocenę otrzymaną z zapowiedzianych sprawdzianów pisemnych w terminie do 2 tygodni od oddania sprawdzianu. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej bierze się pod uwagę zarówno ocenę poprawianą, jak i tę uzyskaną w wyniku poprawy.
 - 6) Dla wszystkich uczniów piszących pracę pierwszy raz lub poprawiających pracę klasową ustala się jeden termin pisanie pracy.
 - 7) Jeżeli uczeń podczas pisemnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności korzysta z niedozwolonych form pomocy (ściągi, podpowiedzi, telefon, dyktafon i inne odtwarzacze audio-video), wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości jej poprawienia, w komentarzu oceny nauczyciel wpisuje: praca niesamodzielna.

- 8) Każda planowana pisemna praca (poza kartkówką) jest zapowiadana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, praca klasowa z całego działu lub test diagnostyczny dwa tygodnie wcześniej, a informacja o nich zapisana w dzienniku lekcyjnym.
- 9) Uczeń zobowiązany jest mieć na lekcji zeszyt przedmiotowy, podręcznik, ćwiczenia oraz inne materiały wymagane przez nauczyciela (ich brak zgłasza nauczycielowi przed lekcją).
- 10) Za brak lub odpisywanie zadań domowych oraz oddanie do oceny prac nie napisanych samodzielnie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 11) Z przyczyn losowych (usprawiedliwionych) uczeń może być nieprzygotowany do lekcji, nieprzygotowanie do zajęć musi zgłosić nauczycielowi przed lekcją. Nieprzygotowanie nie dotyczy prac klasowych oraz zapowiedzianych sprawdzianów.
- 12) Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (nie dotyczy to prac klasowych, sprawdzianów) uwzględniając tygodniową liczbę godzin przeznaczonych na realizację przedmiotu, tj. jedno nieprzygotowanie w półroczu w przypadku realizacji przedmiotu 1 godziny w tygodniu: dwa nieprzygotowania w półroczu w przypadku realizacji 2 i więcej godzin w tygodniu. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza przed lekcją i zostanie ono odnotowane w dzienniku.
- 13) Nauczyciel respektuje zwyczaje „szczęśliwy numer” i „dzika karta” nie oceniając wypowiedzi ustnych ucznia i przygotowania do lekcji, jednak uczeń musi być przygotowany do lekcji w zakresie podstawowym: zobowiązany jest zawsze posiadać zeszyt i podręcznik. „Szczęśliwy numer” i „dzika karta” nie zwalniają od pisania lub oddania do sprawdzenia zapowiedzianych wcześniej prac lub sprawdzianów.
- 14) Nie ocenia się ucznia w bardzo trudnej sytuacji losowej, po wcześniejszym uzgodnieniu z wychowawcą i rodzicem/prawnym opiekunem ucznia lub samym uczniem.
- 15) Uczeń nieobecny na zajęciach zobowiązany jest do samodzielnego uzupełnienia zaległości z lekcji na lekcję. Nauczyciel zawsze służy radą i pomocą oraz może sprawdzić w uzgodnionym terminie stan wiadomości.
- 16) Jeżeli frekwencja ucznia na lekcjach nie przekracza 50% i nauczyciel nie ma podstaw do wystawienia oceny półrocznej/rocznej wówczas uczeń nie może

być klasyfikowany z przedmiotu. Uczeń za zgodą Rady Pedagogicznej przystępuje do egzaminu klasyfikacyjnego.

- 17) Ocenę półroczną i roczną ustala się na podstawie wszystkich ocen bieżących z uwzględnieniem ich wagi.
- 18) Aby uzyskać ocenę półroczną i roczną z przedmiotu wyższą od niedostatecznej uczeń musi zaliczyć większość prac klasowych.
- 19) Nauczyciel ma prawo podwyższyć lub obniżyć ocenę roczną, niezależnie od średniej ważonej wskazanej przez dziennik elektroniczny.
- 20) Oceny (półroczne i roczne) wystawione przez nauczyciela na podstawie wcześniej opracowanych kryteriów są jawne i na prośbę ucznia lub rodziców/opiekunów nauczyciel uzasadnia swoją decyzję.
- 21) Uczeń na bieżąco jest informowany o uzyskanych ocenach. Tryb informowania rodziców o ocenach bieżących, ocenie półrocznej i rocznej oraz tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z wiedzy o społeczeństwie precyzują Wewnętrzne Zasady Oceniania..

I. Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Praca z uczniem zdolnym, czyli takim, który przejawia wysoki poziom zdolności ogólnych i specjalnych z przedmiotu polegać będzie, z jednej strony na przystosowaniu metod i form nauczania do możliwości intelektualnych ucznia, z drugiej zaś na motywowaniu go do większego wysiłku intelektualnego poprzez udział w konkursach i olimpiadach. W pracy z uczniem zdolnym nauczyciel będzie :

- wskazywał dodatkowe źródła wiedzy,
- wprowadzał metody projektu skłaniającej ucznia do samodzielnych poszukiwań,
- skłaniał ucznia do wykorzystania technologii informacyjnych jako źródła wiedzy i formy pracy,
- skłaniał ucznia do twórczego rozwiązywania problemów,
- motywował do udziału w konkursach i olimpiadach,
- powierzał uczniom zadania wykraczające poza standardy szkolne (np. samodzielne prowadzenie części lub całości zajęć lekcyjnych).

Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (posiadających orzeczenie lub opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej) oznaczać będzie dostosowanie form, metod

pracy i środków dydaktycznych do niepełnosprawności lub innych przyczyn trudności w uczeniu się m.in. w następujący sposób:

1. zapewnienie uczniowi miejsce blisko nauczyciela, aby wspomagać go w czasie lekcji,
2. częsta kontrole zeszytu w celu korekty błędów i uniknięcia utrwalania złych nawyków,
3. oceniania prac pisemnych w szczególności za wartość merytoryczną (błędy ortograficzne nie zmieniające znaczenia słowa nie będą brane pod uwagę),
4. ograniczenia ilość materiału do jednorazowego nauczenia się na pamięć,
5. wspomagania wypowiedź ucznia pytaniami pomocniczymi i sugestiami oraz cierpliwego oczekiwania na udzielenie odpowiedzi przez ucznia,
6. wzmacniania wiary ucznia we własne siły poprzez wskazywanie najdrobniejszych jego sukcesów,
7. dania prawa wyboru formy odpowiedzi: ustnej lub pisemnej uczniom z dysleksją rozwojową,
8. wydłużenia czasu przeznaczonego na pisanie sprawdzianu.

Opracowała
Katarzyna Kulesza